

Krevende å gjennomføre samtaler om en så sensitiv prosess i full offentlighet

Kommunal Rapport 02.03.2026, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Da det skulle informeres om status i sammenslåingsforhandlingene, ble kommunestyremøtet lukket. Var det lovlig?

SPØRSMÅL: Vår kommune er i forhandlinger med to nabokommuner om sammenslutning. I møte i vårt kommunestyre ble det foreslått å lukke møtet når det skulle orienteres om status i forhandlingene så langt. Vi protesterte på dette, men kommunedirektøren gjorde det da tydelig at dersom møtet ikke ble lukket, ville ikke han kunne orientere kommunestyret. Hans begrunnelse var nødvendigheten av å beskytte kommunens posisjoner i forhandlingene, og det endte til slutt med at vi vedtok lukking under behandlingen av denne saken. Var dette lovlig?

SVAR: Regler om lukking av møte i kommunestyret er gitt i [kommuneloven § 11–5](#). Dette kan bare gjøres i de situasjonene som er nevnt i denne bestemmelsen. Avgjørende er i vår sammenheng er unntaksregelen i tredje avsnitt, bokstav b, som lyder: «Hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument».

Her antar jeg at kommunedirektør og ordfører mener at hensynet til gjennomføring av forhandlingsprosessen med de to andre kommunene tilsier at disse møtene lukkes. Dette er et plausibelt argument. Det kan bli svært krevende å gjennomføre samtaler om en så sensitiv prosess i full offentlighet. Lukking av møtene i kommunestyret vil kunne være nødvendig hvis dette skal orienteres og involveres på dette trinn i prosessen.

Men i tillegg er det et vilkår at «det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument». Vi må da gå til offentleglova for å se om det er noen unntaksregler som passer her.

Utgangspunktet er at det ikke er avgjørende om slike opplysninger er eller vil kunne bli nedtegnet i interne dokumenter i kommune. Spørsmålet er om det vil kunne fremkomme opplysninger som ville kunne sladdes også om de hadde stått i et ellers offentlig saksdokument, i vår sammenheng typisk saksfremlegget til kommunestyret eller forhandlingsutvalg.

Avgjørende vil her være om dette faller inn under unntaksregelen i første avsnitt i [offentleglova § 23](#), om «Unntak av omsyn til det offentlige sin forhandlingsposisjon m.m.». I denne fastslås at «Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns-, eller personalforvaltninga til organet».

Dette er en unntaksregel som fremtrer som utformet i første rekke med sikte på skjerming av kommunens interne forvaltning, men etter min mening taler de beste grunner for at den også må kunne brukes ved saksbehandling knyttet til pågående forhandlinger med eksterne aktører om forhold av stor økonomisk og forvaltningsmessig betydning, noe en kommunesammenslutning klar vil være.

Lukking av møte i kommunestyret når det behandler slike spørsmål, må i så fall treffes ved vedtak av organet selv i det aktuelle møtet. Og her står kommunestyret fritt. Verken kommunedirektør, ordfører eller møteleder kan kreve lukking. Kommunedirektøren kan prøve å overbevise kommunestyret om at møtet bør lukkes, men han kan ikke nekte å legge opplysninger kommunestyret ønsker å få så lenge det ikke er tale om en sak som etter [kommuneloven § 11-5](#) skal behandles i lukket møte – fordi den enten angår «en arbeidstakers tjenstlige forhold» eller «inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt». Dette er ikke en aktuell problemstilling her. Men det er bare kommunestyret selv som kan gi bindende pålegg til kommunedirektøren om å legge fram slike opplysninger når han selv mener de bare burde gis i lukket møte.